

وزارت آموزش و پرورش
معاونت تربیت‌بدنی و تندرستی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت

دستورالعمل مراقبت و کنترل بیماری کورونا ویروس جدید ۲۰۱۹ در حوزه‌ها و کانون‌های برگزاری امتحانات و آزمون‌ها

نسخه ۰۱: برگزاری امتحانات و آزمون‌های تراکمی دانش آموزان در شرایط فاصله‌گذاری اجتماعی

مقدمه

این پروتکل با هدف ایجاد محیطی ایمن برای پیشگیری از سرایت ویروس کرونای جدید (کووید-۱۹)، بر پایه اصل فاصله‌گذاری اجتماعی (با تأکید بر اقدامات هوشمند) و نسخه ۰۳ دستورالعمل بازگشایی مدارس در شرایط فاصله‌گذاری اجتماعی (پیوست) تنظیم و تصویب شده است و از زمان ابلاغ تا اعلام رسمی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در کشور، قابل استناد و لازم‌الاجرا است.

در صورت لزوم، اصلاح و بازبینی‌های ضروری در این پروتکل، بر اساس نظرات ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا و کمیته آموزش و پرورش ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا صورت خواهد پذیرفت.

هدف:

برگزاری ایمن آزمون‌های تراکمی (حضوری) شامل: امتحانات نهایی، المپیادهای علمی، آزمون ورودی مدارس استعداد درخشان و هرگونه آزمونی که نیاز به تجمع دانش‌آموزان، معلمان و کارکنان در مدت کوتاهی در مدارس یا محل‌های پیش‌بینی شده دارد.

مسئولیت اجرا:

مدیر مدرسه / مدیر واحد / مرکز برگزاری آزمون آموزش و پرورش

مسئولیت نظارت:

شورای نظارت به ریاست بالاترین مقام آموزش و پرورش (نماینده تام‌الاختیار) و مرکب از ۵ نفر شامل نماینده ستاد ملی / استانی / منطقه‌ای مدیریت کرونا، نماینده تام‌الاختیار آموزش و پرورش مرتبط با موضوع آزمون، نماینده حوزه سلامت و تندرستی (ترجیحاً رئیس اداره سلامت و تندرستی) و نمایندگان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی در حوزه‌های سلامت نوجوانان - جوانان و مدارس و بهداشت محیط است.

الزامات کلی با توجه به شرایط شیوع بیماری:

- برگزاری آزمون در حوزه‌های امتحانی و مراکز آزمون منوط به داشتن امکانات فنی و اجرایی کامل شامل موارد ذیل است:
- برنامه مدون گنزدایی کلیه سطوح دارای امکان تماس زیاد مانند تجهیزات، دستگیره درب‌ها، میز و صندلی، شیرآلات، نرده پله‌ها، پریز و کلیدهای برق و کلیه وسایلی است که به طور عمومی و مشترک استفاده می‌شود.
  - تأمین صابون مایع و محلول‌های مناسب ضدعفونی‌کننده دست به مقدار کافی و متناسب (بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی و تأمین دپوی حداقل برای مصرف ۲ هفته‌ی مدرسه) در محل مدرسه؛

- تأمین فاصله‌گذاری مناسب و جلوگیری از تجمع در ورود به محل آزمون؛
- تأمین فاصله‌گذاری مناسب برای صندلی‌ها در محل آزمون؛
- تهویه مناسب هوا در محل برگزاری جلسه آزمون
- آگاهی همه‌ی دانش آموزان، معلمان و کارکنان مدرسه از احتیاطات لازم در زمان شیوع بیماری از طریق ارائه آموزش‌های لازم؛
- ثبت وضعیت سلامت دانش آموزان، معلمان و کارکنان با استفاده از سایت www.salamat.gov.ir؛

آموزش و اطلاع‌رسانی

۱. لازم است اطلاع‌رسانی ویژه‌ای در خصوص الزامات بهداشتی برگزاری امتحانات، آزمون‌ها و... با هدف پیشگیری و کنترل بیماری کووید-۱۹ و شرایط فاصله‌گذاری اجتماعی با استفاده از تمامی ظرفیت‌های رسانه‌ای و ارتباطی (مانند سامانه شاد، سامانه پیامکی و...) صورت پذیرد.
۲. پیش از اجرای این پروتکل، ارائه آموزش‌های غیرحضوری لازم برای مدیران، کارکنان، کارشناسان، والدین و نیروهای خدماتی در خصوص این پروتکل و سایر دستورالعمل‌های ابلاغی در دستور کار قرار گیرد.
۳. نصب تابلوهای اطلاع‌رسانی مبنی بر اهمیت حفظ سلامت خود و دیگران بر اساس آموزه‌های بهداشتی و همچنین اعلام هشدار در ورودی‌های اصلی به‌منظور انصراف ورود افراد علامت‌دار و مشکوک (دارای سابقه تماس با افراد مبتلا و یا تماس با افراد دارای علامت در دو هفته اخیر) صورت پذیرد.
۴. نصب پوستر و بنرهای آموزشی در تمام مسیر با تأکید بر رعایت اصول فاصله‌گذاری فیزیکی و تأکید بر حفظ سلامت دیگران انجام شود.
۵. پوستر نحوه صحیح شستشوی دست باید در تمامی سرویس‌های بهداشتی و بالای هر یک از روشویی‌ها نصب شود.
- ۶- علائمی به منظور تعیین فاصله ایمن در محل ورود و خروج دانش آموزان و کارکنان نصب شود.

آماده‌سازی مدارس / کانون‌های برگزاری آزمون (بهداشت محیط و بهداشت فردی)

- انجام ارزیابی از وضعیت آمادگی بهداشتی مراکز آزمون، شرط لازم برای انجام کار است. برای اطمینان از حفظ آمادگی، لازم است چک‌لیست مربوطه، تکمیل شود و گروه نظارت روز قبل از برگزاری آزمون، آمادگی بهداشتی حوزه را تأیید کنند.
- نیروی انسانی آموزشی و نظارتی در امور بهداشت از جمله مراقب سلامت در آموزش و پرورش و یا کارشناس بهداشتی از مرکز خدمات جامع سلامت و یا خرید خدمات بهداشتی از اشخاص حقیقی / حقوقی تأمین شود.
- نیروی خدماتی آموزش دیده به منظور اجرای برنامه مدون نظافت و ضدعفونی، دفع بهداشتی زباله، نظارت بر وجود صابون مایع و... با توجه به جمعیت دانش آموزان تأمین شود.
- تمهیدات بهداشتی لازم مطابق دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شامل تهویه مناسب فضاها، نظافت و ضدعفونی مسیرها، آبخوری، سرویس‌های بهداشتی، دیوارها، کف و سطوحی که توسط افراد زیادی لمس می‌شوند (نرده‌ها، دستگیره‌های در و پنجره‌ها، میز و صندلی‌ها و غیره) قبل و بعد از آزمون و نظارت بر انجام بهینه فرآیند مذکور توسط کارشناسان بهداشت
- لوله کشی و یا معرّن صابون مایع و سطل زباله در بدار مجهز به کیسه زباله داشته باشد.
- قرار گرفتن مواد ضدعفونی کننده برای استفاده (علی‌الخصوص ورودی‌ها و خروجی‌ها) الزامی است تمامی دانش آموزان قبل از ورود دست‌های خود را ضدعفونی کنند.
- ضدعفونی کردن محل برگزاری امتحان و تجمع مراقبان، قبل و بعد از آزمون الزامی است.
- در مناطق گرمسیری کشور که از سیستم‌های سرمایشی و تهویه استفاده می‌کنند، فرآیند ضدعفونی باید با تأیید و نظارت کارشناس بهداشت، انجام شود.
- در هر مکان یک‌بار آزمون به عمل آید و در صورت نیاز به تکرار آزمون برای گروه بعدی، با فاصله حداقل دو ساعت پس از ضدعفونی انجام شود.
- از بزرگ‌ترین فضاها موجود برای انتخاب مرکز آزمون و حضور دانش آموزان استفاده شود.
- چینش صندلی‌ها باید به گونه‌ای باشد که فاصله ۱/۸ تا ۲ متر بین آزمون دهندگان رعایت شود.

- در محل‌های آزمون از تحویل گرفتن هرگونه لوازم اضافی مانند تلفن همراه، کیف و ... خودداری شود؛ بنابراین، لازم است در این خصوص به والدین و دانش‌آموزان اطلاع‌رسانی شود.
- لازم است دانش‌آموزان قبل از ورود به محل برگزاری آزمون، کارت ورود به جلسه را بر روی لباس خود نصب کرده و به منظور جلوگیری از ازدحام، حداقل یک ساعت قبل از زمان آزمون، برای انجام غربالگری در محل حاضر شوند. درب محل آزمون از یکساعت قبل از زمان آزمون باز باشد و مسئولین حوزه لازم است به محض حضور دانش‌آموز، ایشان را به محل نشستن هدایت نمایند.
- در تکثیر و انتقال برگه‌های امتحانی و آماده کردن برگه‌های پاسخ‌نامه، حتماً ملاحظات بهداشتی مانند استفاده از ماسک و دستکش رعایت شود.
- قبل و بعد از توزیع برگه‌های امتحانی و قبل و بعد از جمع‌آوری اوراق، بر شستن دست‌ها توسط مراقبان و استفاده از دستکش نظارت شود.
- با اتمام زمان آزمون، از دانش‌آموزان خواسته شود تا در محل صندلی‌های خود نشسته و منتظر جمع‌آوری اوراق توسط مراقبان باشند. خروج دانش‌آموزان به گونه‌ای مدیریت شود که به صورت تک به تک محل آزمون را ترک کنند. در صورتی که دانش‌آموزی مایل به تحویل برگه قبل از اتمام زمان آزمون باشد، باید موضوع را به مراقب اعلام کرده و مراقب ضمن رعایت دستورالعمل امتحانات با دریافت برگه اجازه خروج دهد.
- تصحیح کلیه اوراق امتحانی دانش‌آموزان باید با استفاده از دستکش یک‌بار مصرف انجام شود.
- استفاده از تجهیزات حفاظت فردی مانند دستکش و ماسک برای کارکنان و مراقبان مراکز آزمون الزامی است.
- تجمع در محیط‌های خاص مدرسه از قبیل دفتر، اتاق کپی و ... انجام نشود.
- استفاده از ماسک برای دانش‌آموزان الزامی است، این موضوع باید قبلاً به اطلاع خانواده‌ها رسیده باشد و جهت اطمینان از حفظ سلامت دانش‌آموزان باید به تعداد ۱۰ درصد افراد حوزه آزمون، ماسک تهیه شود.
- دانش‌آموزان باید از لوازم تحریر شخصی استفاده نمایند. جابجایی لوازم تحریر ممنوع است.

غربالگری

- لازم است در حوزه‌های آزمون، نیروی آموزش‌دیده (به تعداد موردنیاز) با همکاری مراکز خدمات جامع سلامت و با پوشش و لوازم حفاظت فردی مناسب و استاندارد برای غربالگری بر پایه اندازه‌گیری حرارت بدن از طریق دستگاه‌های الکترونیکی بدون تماس و هم‌چنین سؤال در مورد سابقه بیماری و یا تماس با افراد علامت‌دار و مشکوک مستقر شود (استفاده از اولیاء پزشک و پیراپزشک و مراقبین سلامت بلامانع است).
- کلیه افرادی که مقرر است در امتحانات شرکت کنند و همین‌طور کارکنان، معلمان و ... لازم است روز قبل از آزمون در سامانه salamat.gov.ir ثبت‌نام کرده و گزارش آن را به صورت پرینت، مشابه کارت ورود به جلسه، به مسئول برگزاری آزمون نشان دهند.

- برای دانش آموزان بیمار یا مبتلا به بیماری زمینه‌ای: بیماری قلبی - عروقی، فشارخون، دیابت، بیماری‌های تنفسی زمینه‌ای و مزمن، شاخص توده بدنی، (BMI) بیشتر از ۴۰، بیماران با نقص ایمنی و تحت درمان با کورتیکواستروئید (پردنیزولون) بیش از ۱۲,۵ میلی‌گرم در روز بیش از دو هفته، بیماران تحت شیمی‌درمانی، دچار بدخیمی‌ها یا افرادی که پیوند اعضا شده‌اند، در صورت تأیید پزشک، آزمون به صورت انفرادی انجام شود.
- کارکنان، مراقبان و افراد حاضر نباید از گروه‌های زیر باشند.
  - مادران باردار
  - بیماران با بیماری زمینه‌ای: بیماری قلبی - عروقی، فشارخون، دیابت، بیماری‌های تنفسی زمینه‌ای و مزمن، شاخص توده بدنی (BMI) بیشتر از ۴۰
  - بیماران با نقص ایمنی: تحت درمان با کورتیکواستروئید (پردنیزولون) بیش از ۱۲,۵ میلی‌گرم در روز بیش از دو هفته، بیماران تحت شیمی‌درمانی، افراد دچار بدخیمی‌ها، افرادی که پیوند اعضا شده‌اند.
- جداسازی و ممانعت از ورود افراد مشکوک به بیماری (افراد دارای تب، سرفه خشک، تنگی نفس، اختلال بویایی و چشایی) و با انجام صورت جلسه برای دانش آموز برای پیگیری‌های بعدی بلامانع است.
- در صورتی که لازم باشد، با توجه به وجود یکی از علائم احتمالی بیماری در یک یا چند نفر از دانش آموزان یا کارکنان، ایزولاسیون موقت در مدرسه و در اتاقی تمیز که از قبل به این کار اختصاص داده شده باشد، انجام شود. سپس و در اسرع وقت:
  - افراد بزرگسال: به مراکز خدمات جامع سلامت ارجاع داده یا به خانه فرستاده شوند.
  - دانش آموزان: به والدین برای انتقال به خانه یا ویزیت در مرکز خدمات جامع سلامت، اطلاع‌رسانی شود.
  - مربی بهداشت و مسئولین حوزه باید از قبل نسبت به این موارد آگاه و آماده باشد.

تغذیه

- توزیع مواد خوراکی در محل آزمون ممنوع است.
- برای آزمون‌های کوتاه‌تر از ۲ ساعت، خوردن هرگونه مواد خوراکی به جز آب آشامیدنی شخصی در زمان امتحان مجاز نمی‌باشد.
- برای آزمون‌های طولانی‌تر، لازم است به دانش آموزان در خصوص همراه داشتن مواد خوراکی سالم و لزوم رعایت ملاحظات بهداشتی قبل از خوردن مواد خوراکی اطلاع‌رسانی شود.
- پذیرایی از مراقبان در زمان آزمون به جز استفاده از بطری آب شخصی ممنوع است.

پیوست‌ها:

پیوست‌های ۴ گانه دستور عمل به شرح زیر می‌باشد:

پیوست ۱: دستورالعمل بازگشایی مدارس در شرایط فاصله‌گذاری اجتماعی

پیوست ۲: پوشیدن و درآوردن تجهیزات حفاظت فردی

پیوست ۳: گندزدهای سطوح شامل: راهنمای غلظت و مصرف هیپوکلریت سدیم و راهنمای تهیه مواد گندزدا

پیوست ۴: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس

پیوست ۵: نحوه شستشوی دست‌ها